

SITATELJI! Prosim, pogledajte na številke poleg naslova na dan, ko Vaša naročnina poteče. V teh časih splošno povišanja cen, potrebuje sodelovanje. Skušajte imo vnaprej plačano.

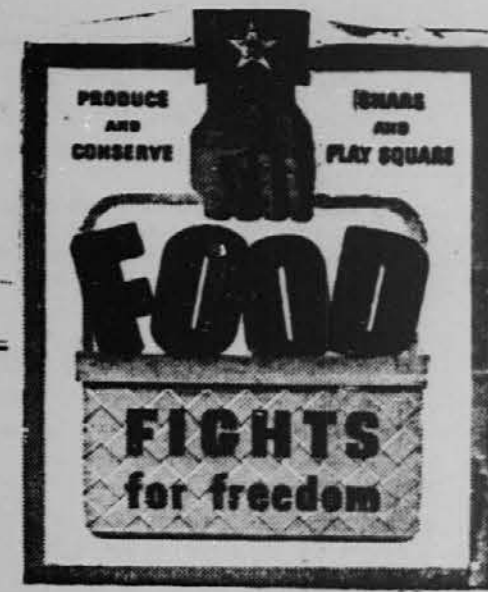
GLAS NARODA

Líst slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 81 81 VOLUME LII. — LETNIK LII.

NEW YORK, TUESDAY, APRIL 25, 1944 — TOREK, 25. APRILA, 1944

HOLLANDIJA NA NOVI GUINEJI ZAVZETA

Amerikanci so zasedli Hollandijo, sedež politične oblasti Holandske Nove Guineje, druge čete pa so, naglo prodirajoč od zapada, dospеле do kraja, ki je od glavnega letališča oddaljen samo pet milj.

Aeroplani z matičnih ladij, ki so podpirali armado generala MacArthurja v njenem prodiranju proti Hollandiji, so uničili 100 japonskih aeroplanov, med temi jih je bilo uničenih 60 na tleh pri Hollandiji.

Vojaki, pokriti z rdečim blatom od nog do glave, da so izgledali kot Indijanci, so vkorakali v Hollandijo v nedeljo ob desetih dopoldne. Mesto je skoro popolnoma porušeno in ulice so pokrite z mrlji; porušili so ga armadni in mornariški aeroplani.

V noči pred zavzetjem je bilo v Hollandiji videti luči in majhne japonske straže so skušale v temi najti ameriške postojanke. Ko pa so po močnem artilerijskem bombardiranju Amerikanci vdrlji v mesto, je bil prvi sovražnik, ki so ga videli, mrtvi Japonci, ki je sedel v majhnem avtomobilu, ki ga je zadel bomba iz zraka. Zatem pa so našli ulice posejane z mrtvimi Japonci.

Povsod pa je bilo opaziti, kako naglo so Japonci pobegnili. Poleg neke postelje so stali lepo očisti čevlji nekoga častnika, na steni pa je visela lepo zlikana uniforma. V majhnih šolski sobi v misijonski postaji so bili še na tabli napisani nekateri stavki v holandsčini. Knjige so bile lepo razložene po klopih. Po celem mestu so bili raztreseni razni osebni predmeti pobeglih Japoncev.

Hollandia leži na gričih, za katerimi se dvigajo visoke gore, pred mestom pa teče modra voda Challenger Cove v Hollandia zaliv. Mesto je imelo kakih 150 poslopj. Pred vojno je v mestu živel nekaj Holancev, ki so si zgradili hiše v evropskem slogu s stebrišči na pročelju. Ostale hiše pa so tiptene male hiše domačinov, pokrite s trsom.

General Douglas MacArthur je obiskal mostički Tanahmero in Hollandijo, nato pa je stopil na suho v Ataipe zalivu ter ukazal vojakom izrabiti početne uspehe do skrajnosti.

Infanterija, ki se je izkrcala v Tanahmera zalivu, je po kotovozni cesti napredovala šest milj proti letališčem, drugi oddelki od Hollandije pa so zasedli hrib Leimok in vas Pim. Na tem kraju Amerikanci niso zadeli na posebno močan odpor, toda bo odpor močnejši, ko bodo prodirali dalje proti važnejšim sovražnim postojankam.

Proti ameriškim bombnikom, ki so bombardirali Geelvink zaliv, je priletelo 30 japonskih aeroplanov, od katerih jih je bilo 14 izstreljenih.

ODHOD IZ ANGLIJE PREPOVEDAN

Angleška vlada je napravila zadnji korak, da zavaruje ameriško-angleški vpad in načrt za ofenzivo proti zapadni Evropi, ko je naznanila, da je prepovedala vsako potovanje čez morje, razun v kaki prav važni zadevi za narod. Prepoved stopi v veljavo v četrtek opolnoči.

Churchillov govor o imperiju

London. — Premier Churchill je imel koncem preteklega tedna pred nižjo zbornico govor, ki se je nanašal na britski imperij in njegovo bodočnost.

„Kar hočem zbornici in svoji stranki prednesti.“ je dejal Churchill, „je to, da sem, kot ministrski predsednik skušal vedno strogo varovati strukturo našega imperija, katerega smo utrdili tekom zadnjih štirideset let, da bi ga sedanja vojna vibra ne potegnula s seboj.“

„Na mojem prvem sestanku s predsednikom Zdr. držav v Newfoundlandi, ko je bil sestavljen takozvani Atlantski čarter — in preden je bila Amerika sploh še v vojni — sem hotel, da se vključijo v Atlantsko izjavo sledeče besede: 'Z ozirom na njihovo obstoječo obligacije.' Te besede so bile vključene z namenom, da se ohrani tej zbornici in našim dominijem čim polneše pravice glede vprašanja imperija.“

Z ozirom na povojno trgovino, je dejal Churchill, se je poskušalo storiti vse, da bo prišlo do potrebne vzajemnosti v ekonomskem pogledu sveta, ki si bo moral urediti svoje medsebojne interese negde tako konfliktni se ti zde na videz. O teh problemih bodo potrebni odprti in iskreni razgovori, je menil premier, ki je tudi dodal, da bo potrebno čimbolj razširiti medsebojno izmenjavo blaga in materiala, če naj ima od svetovne trgovine slednja dežela svoj delež prosperitete.

Premier je nadalje poudaril, da se je mislilo na mnogih straneh in to posebno na nemški strani, še za časa prve svetovne vojne, da bo angleški imperij

razpadel. Nekako splošno mnenje je bilo, da bo velik angleški imperij, ki je dosegel svojo veličino v viktorijanski dobi, razpadel v nič ob prvem hujšem udarcu in svetovna vojna je bila smatrana za tak udarec. Toda zgodilo se ni nič takega, je dejal premier, ki je menil, da so izgledi za bodočnost angleškega imperija tudi sedaj dobri.

Churchill je navedel v svojem govoru, kako niso vse notranje krize, skozi katere je šla Anglija in njeno ljudstvo, omajale živo zrasčenega organizma imperija. Tudi dejstvo, da je Anglija stopila v vojno v obrambo Poljske, ki je bila napadena po nacistih, ni razdelilo imperija, nasprotno, dominiji soje trdno ob strani Anglije v njeni borbi proti silam nacizma.

Churchillovo mnenje izraženo v njegovem govoru kaže, da je prepričan, da ni bil britski imperij še nikdar tako trdno povezan medsebojno, kot je sedaj in to vključno dejstvu, da se mnogo zafrkuje britski imperij. Nasprotniki imperija v Zdr. državah, je dejal Churchill, so bili diskreditirani in v dominijih samih niso dobili podpore med ljudstvom, čeravno obstoja v vseh teh ozemljih popolna svoboda govora.

Premier je menil, da bo potrebno pogosto sestajanje dominijjskih ministrskih predsednikov, med katerimi upa, da bodo tudi predstavniki Indije. — Tudi je izjavil, da je prepričan, da bo mogoče ohraniti tesne zveze z Rusijo in z Združenimi državami, če se bo ravnalo ra-

Tito zahteva Primorsko in Koroško

London, 24. aprila. — Maršal Tito je po radiju podal zahtevo za povrnitev po zadnji vojni odrezanega jugoslovanskega ozir. slovenskega ozemlja.

„Primorje in koroški predeli morajo priti nazaj v meje Jugoslavije.“ je dejal jugoslovanski vodja osvobodilnega gibanja in vrhovni poveljnik osvobodilnih sil, ki je pristavil, da morajo biti ti slovenski in hrvaški kraji vključeni po zaključeni vojni v mejah matere Slovenije in federativne Jugoslavije.

Radijska odaja, ki je podala Titovo izjavo glede osvoboditve in povrnitve Primorja in Koroške, ni izrecno zahtevala mej do katerih naj bi segala bodoča Slovenija odnosno Jugoslavija. Vsekakor pa je jasno, da hočejo Slovenci in Hrvatje v po zadnji vojni zaslužjenih slovenskih ter hrvaških krajih biti že zdaj na jasnem zakaj se pravzaprav borijo.

(Londonski pakti in St. Germainski dogovor, ki je določil plebiscit za Koroško, sta oba pomagala raztrgati slovenski narod in njegovo zemljo. Londonski pakt je še vedno veljaven in slovenski fantje, ki so bili prisiljeni služiti v italijanski armadi ter so bili potem zajeti po ameriški armadi v Afriki in drugod, so smatrani za italijanske pripadnike, ker Zdr. države ne marajo priznati slovenskega ter hrvaškega Primorja za jugoslovansko last in se z ostalimi zavezniki vred ogibljejo omenbe tega vprašanja. Iz tega vidika je najnovjša Titova zahteva zelo značilna, ker za njo najbrž tiči zahteva primorskega ljudstva samega.)

Iz Jugoslavije

London. — Poročilo iz glavnega stana Osvobodilne armade koncem tedna navaja, da so bili v Črnigori zastavljeni nemški ofenzivni napadi in zavzet je bil kraj Majkovac, ki je bil nekaj časa zaseden po nemških četah.

Hudi boji so se vršili v Podgorica-Danilovgrad sektorju in sovražnik je v tem predelju zgrabil 160 mož. Zajetega je bilo tudi precej materiala.

zumno, preudarno, s potrpljenjem in s pogumom obenem. Vsi veliki zavezniki bodo morali gledati nato, da pomagajo svetu nazaj na noge po tej vojni in mu zagotovijo večji napredok v ekonomskem in kulturnem oziru. Ako bodo imeli to na vidiku, tedaj jih razbika v njih socialnih sistemih ne bo motila in ovirala.

Osvobodilne čete so v bojih proti četniškim in albanskim skupinam na več krajih ob albanski meji.

V vzhodni Bosni vodi sovražnik še vedno hude napade proti partizanskim pozicijam. Pri Sokočevici pa so osvobodilne čete porazile sovražnika.

V Makedoniji so Titove čete okupirale sovražno bazo blizu kraja Vranje. Sovražna ojačanja, ki jih je sovražnik dovedel v tem sektorju so bila potisnjena nazaj in izgube v moštvu in materialu so bile na nemški strani precej občutne. Na železniški progi Vranje-Kumanovo je bil razbit vlak in promet je bil zaustavljen 24 ur.

Spopadi v Sloveniji pri Velikih Laščah

V Sloveniji so naše čete napadle močne sovražne postojanke v smeri od Ribnice do Velikih Lašč. V Istri pa je bil iztirjen nemški vlak, ki je bil obenem tudi skoro docela tničen.

V primorskih krajih so v teku ostri boji v predelju med Idrijo in Gonico, kot se glase zadnja poročila o bojih v slovenskem Primorju.

Na progi Trst-Ljubljana je bil iztirjen vlak in razstreljen železniški most.

Blizu Zidanega mosta na Slovenskem so slovenski partizani napadli in pognali v beg nemško tančno kolono. Nemci so imeli več kot sto mrtvih in ranjenih.

BOJI S ČETNIKI SE NADALJUJEJO

London, 22. aprila. — Kot se glasi poročilo Osvobodilne vojske Jugoslavije, se morajo Ti-

Nemci skušajo predreti blokado na Crnem morju

Moskva je danes zjutraj sporočila, da so ruski armadni in mornariški aeroplani potopili sedem nemških srednje velikih transportnih parnikov, ki so hoteli iz Sevastopola odpeljati nemške in rumunske vojake.

Nemška vrhovno poveljstvo naznanja, da so Rusi zopet pričeli ofenzivo proti Sevastopolu s tanki in infanterijo severno in severovzhodno od mesta. Moskva pa v dveh radijskih naznanilih ni potrdila tega poročila, temveč zaporedoma tretji dan naznanja, da na celi fronti ni bilo nobene važne premenbe.

Poročila iz Moskve pravijo, da aeroplani črnomskega brodograja pazijo na nemške prevozne ladje med Sevastopolom in rumunskimi pristanišči in so potopili že mnogo ladij, ki so skušali pobegniti iz Sevastopola.

Včeraj so aeroplani potopili sedem prevoznih parnikov skupno teže 16,000 ton. Parniki so bili polni vojakov in na poti iz Sevastopola na Rumunsko. Poleg tega so potopili eno naglo izkrcavalno ladjo, eno torpedovko in tri patrole ladje ter poškodovali več drugih ladij. V 13 dnevih so Rusi ob južni obali Krima potopili 65 sovražnih ladij, med njimi 17 parnikov z vojniki.

Pri napadu na neko nemško letališče so ruski letalci uničili pet velikih trimotornih aeroplanov, s katerimi so Nemci prevažali svoje častnike iz Sevastopola. V zračnih bojih so Rusi izstrelili 22 nemških aeroplanov.

Kot pravi poročilo iz Moskve, so Nemci jugovzhodno od Stanislava 70 milj jugovzhodno od Lvova ponoči poslali infanterijski polk čez rusko "vodno obrambno črto", zjutraj pa so Rusi pobili 200 Nemcev, mnogo pa jih je utonilo v reki.

tove čete še vedno boriti proti četniškim silam, ki same in skupno z okupatorjem napadajo osvobodilne oddelke.

Poročilo pravi, da je veliko četnikov bilo s silo mobiliziranih v Mihajlovičovo vojsko, tako so izpovedali oni, ki so bili zajeti tekom zadnjih dni v Sibiji. Partizani so vse one, ki so bili na ta način mobilizirani, pustili na svobodo.

V bojih s četniki v Srbiji je bilo ubitih okoli dvesto četnikov.

Titovo poročilo tudi navaja, da je bilo uničenih po partizanih 28 mostov in pet milj proge na črti med Prijedorjem in Omarskim. V raznih predelih Bosne pa je bilo razstreljenih in iztirjenih več sovražnih vlakov.

FRONTA V ITALIJI BOJI PRI ANZIU

Amerikanci so s tanki prebili nemško črto ob Cisterna-Sessano cesti ter ojačili postojanko, ki so jo zavzeli dan poprej. Nemci so vprizorili protinapad s stotnjico vojakov blizu Carana, toda so bili odbiti.

Neka druga nemška četa je skušala prebiti ameriško črto tri milje jugovzhodno od Carrocto ob angleškem levem kriku, toda se je morala umakniti.

Na fronti pri Cassinu so zavezniški topovi razstrelili neko sovražno municijsko skladišče, v Cassinu pa so prevrnili en nemški tank. Zadeli so tudi nemško opazovalnico blizu San Angelo, tri milje južno od Cassina.

MUSSOLINI JE UŠEL BOMBI

Neko poročilo iz Berna v Švici naznanja, da je Benito Mussolini pred nekaj dnevi ušel smrti, ko se je bomba razletela komaj 40 čevljev od njegovega avtomobila nekje v severni Italiji.

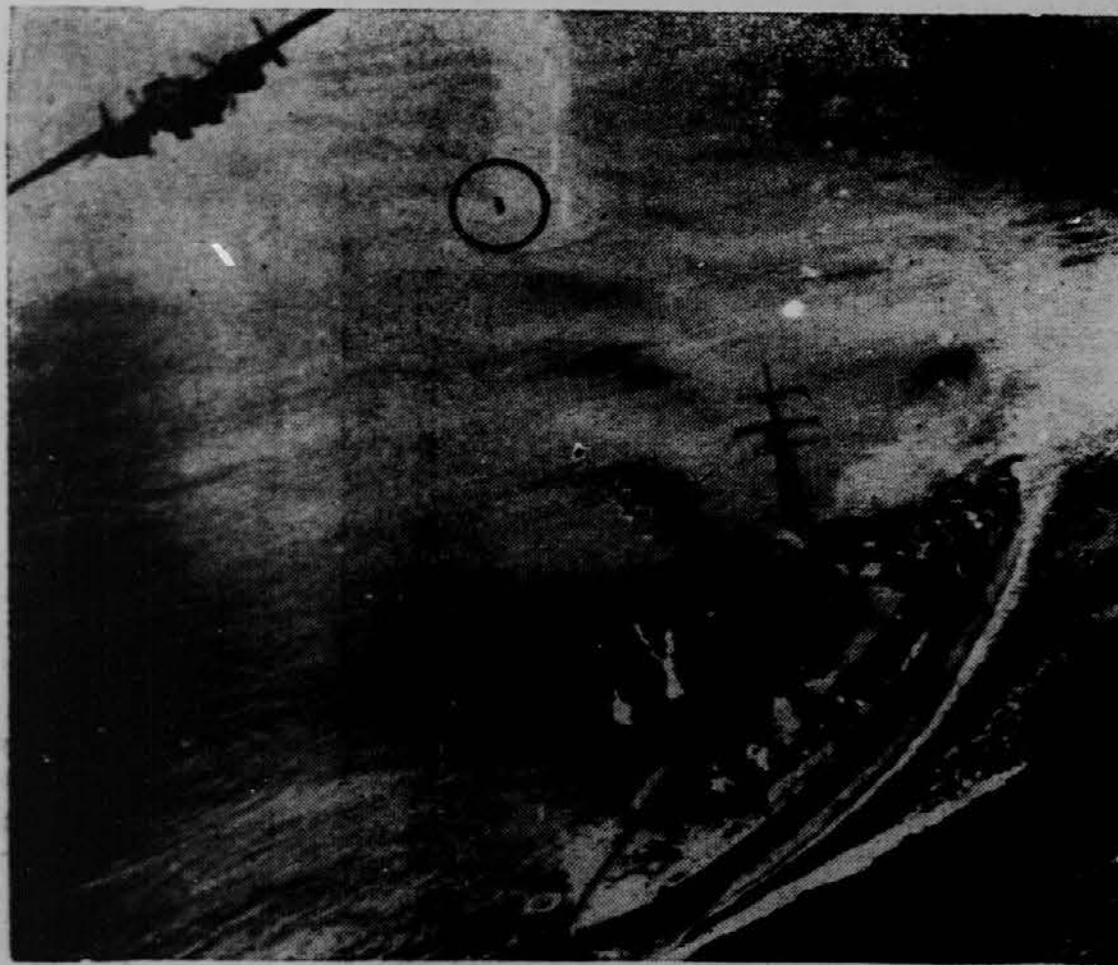
Mussolini, ki ga je tajno narodno sodišče obsodilo na smrt, bi bil ubit, ako ne bi bila bomba napačno navita.

Mussolini se je z avtomobilom peljal iz svoje vile ob Gardskem jezeru v Verono na razgovor z Allessandroom Pavolinijem, generalnim tajnikom fašistične stranke, ko je bila v predmestju Verone proti njegovemu avtomobilu vržena bomba. Njegov napadeč je bil prijet in takoj vstreljen.

Rusi našli starodavno mesto v Turkestanu

List The Soviet War News, ki izhaja v Londonu, prinaša vest, ki pravi, da je ruska ekspedicija našla "skrivnostno mesto", ki je cvetelo od prvega pa do dvanajstega stoletja, dokler ga ni porušil Džengiskan. Mesto leži pod veliko elektrarno v Ruskem Turkestanu.

Mesta ne omenja nobeno zgodovinsko poročilo. Ruski znanstveniki pa vidijo v izkopinah zelo viharno dobo mesta, ki je bilo pogosto porušeno. Pod tem mestom pa so znanstveniki našli še drugo starejše mesto, ki je tam stalo že 2000 let pr. Kr.

Japonska bojna ladja, ki jo je zadel bomba iz ameriškega bombnika, se v plamenih potaplja blizu otoka New Ireland na jugozapadnem Pacifiku

Kupite en "extra" War Bond še danes!

“GLAS NARODA”
 (VOICE OF THE PEOPLE)
 Owned and Published by Slovenc Publishing Company, (A Corporation)
 Frank Selmer, President; Ignace Hudec, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
 Place of business of the corporation and addresses of above officers:
 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

51st Year

“Glas Naroda” is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.
 Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

KA OBLI LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO:
 \$7.—; ZA POL LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—.

“Glas Naroda” izhaja vsaki dan izveniš sobot, nedelj in praznikov.
 “GLAS NARODA”, 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
 Telephone: CHelsea 8-1243

NEJASNOST NAMENOV ZAVEZNIŠKE ZMAGE
 Spisal Harold J. Laski.

Ni bila edinost medzavezniške politike, ki je dosegla čudovite uspehe sovjetov na Krimu. Nevarnost bo zelo velika, če zavezniški se ne bodo imeli skupnih ciljev ob padcu nacizma.

Brez slednjih bo sledila tej vojni doba političnih veselij, posledica katere bo tretja svetovna vojna. Vlada na vsak način dolgujejo ta dogovor svojim ljudstvom. Če bi velike žrtve ljudstva vodile v slepe ulice kot poprej, katerih edini izid bi bila vojna, tedaj vlade nimajo pravice zahtevati teh žrtev.

Čas je že, da bi mirovne cilje ojasnili. Ne vemo mnogo o Churchill-ovih namenih, le toliko v kolikor je zamikal, da Atlantski Charter velja za sovražnike, in pa kadarkoli se mu mudi prilikla podpira monarhistični princip.

Zmešujava vlada v Italiji, kakor tudi v Franciji, če ima pa Amerika jasno politiko, ne verjamem, da se je to pokazalo v Hullovenem govoru pred kratkim.

Stojimo pred vrati evropske invazije, ki bo stala šeststo tisoče mladih življenj. Ni dovolj, da invadiramo za zmago, treba je jasno odločiti za kakšno zmago. Socialni red in zakoni, ki jih bodo prinesli zavezniški, ne bodo smeli kriti interesov nekaterih in tradicij, ki so bile krive te vojne.

Padec nacizma bo uvod za dokončani prelom japonskega imperijalizma. A vseeno bi nam morali zavezniški voditelji raketiti načrte za mirovno dobo, ki bo sledila. Skrivanje v diplomaciji postaja kaj skrivnostno. Glavna načela, za katere so se Roosevelt, Stalin, in Churchill izjavili, so nam dala nekaj upanja.

Val navdušenja gre skozi podjarmljene dežele. Može kot Orde Windgate dajejo svoja življenja za ta načela. V njihovem imenu se razdirajo evropska mesta. Pravico imamo izvedeti, če imajo ta načela isti pomen v Krenlju, kakor v Beli Hisi, in isti pomen v Beli Hisi kakor v Downing Street.

To ni povsem jasno. Ali je govor tajnika mornarice Knoxa pomenil ameriške imperijalistične cilje, kar se tiče olja? Ali je Beneševa želja za ustanovitev samostojne Čehoslovaške v nasprotju z zavarovalno politiko Krenlja? Ali ima Čankajšek v mislih tako Kitajsko, v kateri bi nova državljanska vojna bila nemogoča? Ali je vrednotenje napora Kitajskih čet proti Japoncem od Britancev isto kot od Amerikancev? Ali imamo dokaze, da boče poljska provizionalna vlada res prispevati k evropskemu miru? Je njihova avtoriteta res tako majhna, da ne morejo zatreti grdih znakov anti-semitizma v njihovih vojski, ki jih niti tajnik za zunanje zadeve Eden ni mogel razložiti?

Kdaj bo prišel čas, ko bomo zvedeli za pomen anglo-ameriškega govoričenja? Zakaj pa žrtvuje Finska svoje mase nadalje, ne da bi v Londonu in Washingtonu protestirali? Kdaj bo mogoče zatrditi svetu, da ne bomo žrtvovali niti enega življenja zaradi jugoslovanskega in grškega prestola? Kdaj bo pa Sovjetska zveza igrala tako vlogo na mednarodnem polju, da bodo milijoni, ki so spoznali junaštvo njenih vojakov, stali trdno na strani načel, za katere se oni sedaj bore?

“Mir je nerazdeljiv,” je dejal Litvinov pred desetimi leti. Če hočemo doseči mir, mora priti do odkritostnih in natančnih razgovorov po Wilson-ovem načelu iz leta 1917. Tega sedaj ni. Zdi se da je situacija isto tako obupna, kot je bila ob času Dunajskega kongresa.

Ljudstvo samo mora z razumevanjem utrditi mir, ki bo izid te vojne, če hočemo trajen mir. Značilno je, da je malo storjeno za izobrazbo v tem oziru. Poleg tega pa vidimo na vseh koncih in krajih zarotnike, ki bi radi prepričali ljudi, da so njihovi privatni interesi ljudski interesi. Nikdar ni bila bodočnost toliko ogrožena, zaradi interesov nekaterih. Sedaj smo v negotovosti prvič, ker ne vemo, kakšen pomen bo imela zmaga, drugič pa ker ne vemo, kakšno zmago imajo zavezniški v mislih. Razjasnitev se ni prepoznala, a ura bo kmalu odbila.

— ONA.

GOVOR MARŠALA TITA NA II. ZASEDANJU AVNOJ-A V JAJCU
 Razvoj osvobodilne borbe jugo slovenskega ljudstva v zvezi z mednarodnimi dogodki.

Poročilo vrhovnega poveljni ka Narodno osvobodilne vojske in partizanskih oddelkov Jugoslavije, Josipa Broza (Tita) na II. zborovanju Antifašističnega Veča Narodnega osvobodilnega Jugoslavije, dne 29. novembra 1943.

Svoje narodno osvobodilno borbo lahko razdelimo na štiri razdobja:

1. Kapitularcija Jugoslavije in začetni ljudski upor, tekoma katerega so se oblikovali množični partizanski oddelki za boj proti okupatorjem.

2. Preoblikovanje partizanskih oddelkov v redne vojne enote, bataljone, brigade in divizije, in tvorjenje Narodne osvobodilne armade Jugoslavije.

3. Preoblikovanje Narodno osvobodilnih odborov v pravo ljudsko oblast in ustanovitev Antifašističnega Veča Narodne osvobodilne Jugoslavije.

4. Razdobje, v katerem se nahajamo sedaj, in sicer: preoblikovanje Antifašističnega Veča Narodne osvobodilne Jugoslavije iz splošno strankarske oblasti v najvišje zakonodajno oblast in ustanovitev Narodnega odbora ljudskega osvobodjenja Jugoslavije kotčasne narodne vlade.

Prvo razdobje.

Vzroki, zakaj je Jugoslavija tako hitro padla in zaslužnje naše domovine s strani nemških, italijanskih, ogrskih in bolgarskih čet so danes jasni večinoma našega ljudstva. 20 let zatiranja Hrvatov, Mace-doncev, Slovencev in drugih od strani velesrbskih hegemonistov, dalje nezasišana korupcija vladajočih krogov v domovini in njihove zveze z najreaktivarističnimi krogi v zamejstvu, posebno z nemškimi in italijanskimi, z namenom, da se obdrža na oblasti, zatem nezasišana izdajalstvo in špijonaža v naši armadi, a posebno v generalnem štabu — vse to so bili vzroki katastrofalnega in sramotnega poraza jugoslovanske armade v vojni. Ta poraz je imel katastrofalne posledice za ljudstvo Jugoslavije. Kralj in vlada, obenem z grupo ljudi, ki so bili odgovorni za usodo naše domovine, so pobegnili v tujino. Jugoslavija je bila razkosana in je ostala plen takih razbojnikov kakoršnih ne pozna zgodovina. V domovini je nastal nezasišan teror in iztrebljevanje ne samo najnaprednejših ljudi temveč iztrebljevanje vsega srbskega stanovništva na Hrvaškem, v Bosni in Hercego-

mo pomaganje partizanskim enotam in Narodno osvobodilni vojski. Nastalo je tretje razdobje, ki je zahtevalo ustanovljenje ene edine vsepartizanske vlade, ki bo centralni organ in ki bo zedinil vse te in ustanovil nove Narodno osvobodilne odbore.

Sklicana je bila zgodovinska skupščina Antifašističnega Veča Narodnega osvobodjenja Jugoslavije v Bihaču. Na tej skupščini so bile sklenjene važne odločbe. Prvič po okupaciji Jugoslavije, je bil na ta način ustanovljen centralni politični organ, v katerem so bili predstavniki celega jugoslovanskega naroda. Prvič se je sestala vlada, ki je bila izbrana iz naroda samega in to v najtežjih časih cele jugoslovanske zgodovine. Vlada, pred katero je vihovna komanda lahko odgovarjala za svoje taktično delo.

Ustanovljenje Antifašističnega Veča Narodnega osvobodjenja Jugoslavije je eno največjih pridobitev naše narodno osvobodilne borbe do tega časa. Položeni so bili temelji za katerih se gradi nov pravičnejši red ozemelj Jugoslavije. Položeni so bili temelji, na katerih se resnično bratstvo in enakopravnost vseh narodov Jugoslavije, temelji prave, resnične demokratične ljudske vlade. (Burno odobravanje in ploskanje.)

Z ustanovljenjem Antifašističnega Veča Hrvatske in pred tem z ustanovljenjem Slovenske osvobodilne fronte, in njene izvršilnega odbora, so se začeli izvajati v praksi principi enakopravnosti narodov Jugoslavije, so se začele uresničevati stoletne želje jugoslovanskih narodov, da bi sami odločevali o svoji usodi. (Ploskanje. Odobravanje.)

V teku leta, odkar je osnovano Antifašistično Veče Narodnega osvobodjenja Jugoslavije, so se dogodile velike izpremembe, ne samo v naši domovini, temveč po celem svetu. Mi smo, posebno tekom tega leta, morali voditi težke in krvave borbe z okupatorjem.

Pred našo Narodno osvobodilno vojsko so bile postavljene velike, toda težke naloge. Tekom šestih mesecev, od januarja pa do julija 1943 smo prestali dve veliki sovražnikovi ofenzivi, četrti in peto, ki sta bili začeti s ciljem, da uničita našo Narodno osvobodilno vojsko in ponovno pridobita osvobojeni teritorij. To so bile težke preizkušnje za našo Narodno osvobodilno vojsko. Vzdržali smo ogromne napore, v katerih so sinovi naše naroda pokazali čudovito junaštvo in samopremagovanje, s katerim se bodo ponikali še stoletja rodovi našega naroda. Brez ozira na številčno in tehnično premoč sovražnikovo ni mu uspelo, da bi uničil jedro naše Narodne osvobodilne vojske. (Klici: “Živela osvobodilna vojska!”)

(Nadaljevanje prihodnjic)

NOVA IZDAJA
 Hammondov
SVETOVNI
ATLAS

V njem najdete zemljevide vsakega sveta, ki so tako potrebni, da morate slediti današnjim poročilom.

Zemljevidi so v barvah.

Cena 50 centov

Naročite pri: “G L A S U NARODA”, 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

HAMMOND'S
Self Revising
WORLD ATLAS

MADE IN U.S.A.

NARODNO OSVOBODILNA VOJSKA

TO SO KONCERTNE PESMI ZA MOŠKE IN MEŠANE ZBORE, KATERE JE UGLASBIL IN V SAMOZALOŽBI IZDAL MATEJ L. HOLMAR, ORGANIST IN PEVOVEDJA PRI SV. VIŠN, CLEVELAND, OHIO, 1923.

NAROČITE TO ZBIRKO PRI:

KNJIGARNA SLOVENIC PUBL. COMPANY
 216 West 18th Street
 New York 11, N. Y.

mo pomaganje partizanskim enotam in Narodno osvobodilni vojski. Nastalo je tretje razdobje, ki je zahtevalo ustanovljenje ene edine vsepartizanske vlade, ki bo centralni organ in ki bo zedinil vse te in ustanovil nove Narodno osvobodilne odbore.

Sklicana je bila zgodovinska skupščina Antifašističnega Veča Narodnega osvobodjenja Jugoslavije v Bihaču. Na tej skupščini so bile sklenjene važne odločbe. Prvič po okupaciji Jugoslavije, je bil na ta način ustanovljen centralni politični organ, v katerem so bili predstavniki celega jugoslovanskega naroda. Prvič se je sestala vlada, ki je bila izbrana iz naroda samega in to v najtežjih časih cele jugoslovanske zgodovine. Vlada, pred katero je vihovna komanda lahko odgovarjala za svoje taktično delo.

Ustanovljenje Antifašističnega Veča Narodnega osvobodjenja Jugoslavije je eno največjih pridobitev naše narodno osvobodilne borbe do tega časa. Položeni so bili temelji za katerih se gradi nov pravičnejši red ozemelj Jugoslavije. Položeni so bili temelji, na katerih se resnično bratstvo in enakopravnost vseh narodov Jugoslavije, temelji prave, resnične demokratične ljudske vlade. (Burno odobravanje in ploskanje.)

Z ustanovljenjem Antifašističnega Veča Hrvatske in pred tem z ustanovljenjem Slovenske osvobodilne fronte, in njene izvršilnega odbora, so se začeli izvajati v praksi principi enakopravnosti narodov Jugoslavije, so se začele uresničevati stoletne želje jugoslovanskih narodov, da bi sami odločevali o svoji usodi. (Ploskanje. Odobravanje.)

V teku leta, odkar je osnovano Antifašistično Veče Narodnega osvobodjenja Jugoslavije, so se dogodile velike izpremembe, ne samo v naši domovini, temveč po celem svetu. Mi smo, posebno tekom tega leta, morali voditi težke in krvave borbe z okupatorjem.

Pred našo Narodno osvobodilno vojsko so bile postavljene velike, toda težke naloge. Tekom šestih mesecev, od januarja pa do julija 1943 smo prestali dve veliki sovražnikovi ofenzivi, četrti in peto, ki sta bili začeti s ciljem, da uničita našo Narodno osvobodilno vojsko in ponovno pridobita osvobojeni teritorij. To so bile težke preizkušnje za našo Narodno osvobodilno vojsko. Vzdržali smo ogromne napore, v katerih so sinovi naše naroda pokazali čudovito junaštvo in samopremagovanje, s katerim se bodo ponikali še stoletja rodovi našega naroda. Brez ozira na številčno in tehnično premoč sovražnikovo ni mu uspelo, da bi uničil jedro naše Narodne osvobodilne vojske. (Klici: “Živela osvobodilna vojska!”)

(Nadaljevanje prihodnjic)

so vključene sledite:
SLOVENSKA LIRA
“AMERIŠKA
V PESMARICI

1. Podkneča — moški zbor s bariton samospovom
2. Pozdrav — moški zbor
3. Lahko noč — moški zbor
4. Otoški svon — mešani zbor
5. Pomladna — mešani zbor, s bariton samospovom
6. Lira I. — za solo speve, moški in mešani zbor
7. Lira II. — za mešani zbor
8. Altantski odmevi — za moški in mešani zbor, s bariton samospovom
9. Kantata iz pesma 128 — moški zbor
10. Boči — za samospove, mešani zbor in spremljevanjem glasovira
11. Pesmi 29 — za samospove, mešani zbor in spremljevanje glasovira ali orgel

CENA SAMO
50 centov
 KOMAD

To so koncertne pesmi za moške in mešane zборе, katere je uglasbil in v samozaložbi izdal MATEJ L. HOLMAR, organist in pevovedja pri sv. Višn, Cleveland, Ohio, 1923.

NAROČITE TO ZBIRKO PRI:

KNJIGARNA SLOVENIC PUBL. COMPANY
 216 West 18th Street
 New York 11, N. Y.

RAZGLLEDNIK

Nemške pijavke

Poveljnik partizanskih čet v Odesi major Anatol Loeščenko je časnikarskim poročevalcem, ki so prišli z rdečo armado v Odeso, pripovedoval, kako so Nemci tekom zasedbe več sto otrokom vzeli kri, da so napolnili posode s krvjo za svoje ranjence. Otroke so tako izsušili, da so bili še sama kost in koža.

Loeščenko je rekel, da so Nemci odpeljali proti vzhodu cele vlake mrtvih in umirajočih otrok, katerim so vzeli kri.

“Vi ste časnikarji,” je rekel major Loeščenko, “in zato morate vedeti, da so pripeljali vlake otrok iz Nikolajeva in drugih krajev. Nekateri so bili mrtvi, nekateri so še živeli.”

“Matere teh otrok so bile poslone v Nemčijo. Otroci so bili žive tovarne za kri. Nekateri so bili tako oslabei, da so kar padali iz železniških voz, kadar so prišli sem. Drugi pa so ležali mrtvi na tleh. Vsakdo v Odesi vam more to potrditi. Odesanci so videli otroke, kadar so prišli.

“Otroci so prosili: ‘Prosim, vzemite nas za svojega. Ne bom mnogo jedel, kajti Nemci mi niso vzeli krvi.’”

Ruski otroci so morali dajati kri za tevtonske ranjence!

Mir naj bo!

Volkovi so pričeli veliko vojno proti ovcom, da bi jih pojedli in uničili, toda ovce je bilo preveč in so slednjic poglale volkove v tesen kot. Nato pa je neka ovca meketala:

“Skončajmo to kruto klanje in sklenimo mir z ubogimi volkovi. Saj je svet dovojen velik. Na njem je dovolj prostora za njihov in naš sistem in bomo mogli živeti mirno eni poleg drugih. Živite in pustite živeti, pravimo me.”

Jeepi

Vojaški jeepi so res nekaj prav posebnega. Vozijo po najslabših potih, skoro nikdar se po svoji trmi ne vstavijo. V armadi brez njih niti ne bi več mogli biti, kajti noben navadni avtomobil ne premagava vse zapreke, kakor jeep. In marsika-

NAJBOLJŠI PRIJATELJ
V NESREČI VAM JE:

SLOVENSKA NARODNA
PODPORNA JEDNOTA

BRATSKA, DELAVSKA
PODPORNA USTANOVA

Sprejema moške in ženske v letih od 16. do 50, in otroke do 16. leta starosti.

Članstvo: 64,500

Premoženje: \$11,000,000.00

Za ožje informacije glede zavarovanja vprašajte lokalnega tajnika društva SNPJ

Glavni stan:
 2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

ter Amerikanec si misli po vojni kupiti jeep, kajti z njim bo mogel opravljati razna dela na farmi in se obenem voziti po svojih poslih ali pa samo za zabavo.

Toda Nemci vporablajo zlasti v Italiji majhen tank, ki ga daleč v ozadju, daleč od bojne fronte, nekdo vodi na varnem prostoru z radio. Vozi naprej in nazaj, levo in desno, na vse kraje.

S takim tankom bi mogel farmer obdelovati svoje njive in bi ga vodil z radio na svojem porču.

Smithsonian Institute v Washingtonu, ki zbira in spravlja najpomembnejše zgodovinske spominke, je v kot med druge znamenite iznajdbe postavil tudi vojaški jeep.

Patriotične krave

Kot poroča Poljska brzojavna agencija, so se nemške vojaške oblasti na vzhodnem Poljskem prejšnji teden pritožile, da poljske krave ne dajejo dovolj mleka za Nemce.

Moderni Čankajšek

Generalissimus Čankajšek je prejšnji teden odpravil nekatere vojaške oddrede, ki so bile do sedaj v navadi pri kitajski armadi. Med drugim je tudi odredil, da se vojaški novineci ne smejo več privezati z vrvoj ali pa biti poslani v zapore, da ne bi mogli dezertirati.

Kaj velja cigara vojaku

Za vsakega vojaka pomeni cigara veliko tolažbo, kadar je utrujen. veliko ojašanje po bitki, razvedrilo po jedi, tolažbo v dolgem čakanju. V bolj veselih trenutkih, po kakem posebnem obedu, po zmagi, ob dopustu, so vsi vojaki mnenja, da boljšega ni kot cigara. Ako je na kakem prostoru nevarno kaditi, je vojak zadovoljen, če drži ngasnjeno cigaro v kotu svojih ustnic. Nekateri tudi kos cigare odgriznejo in jo žvečijo. Na ta način vsak ameriški vojak povprečno porabi 4 cigare in pol na mesec.

Pisce teh vrstic pa jih spravi v dim po deset na dan.

H—

DRŽAVLJANSKI
PRIROČNIK

Ki daje poljedna navodila, kako postati ameriški državljan.

Poleg vprašanj, ki jih navadno sodniki stavijo pri ispitih za državljanstvo, vsebuje knjžica še v II. delu nekaj važnih letnic in zgodovine Zedinjenih držav, v III. delu pod naslovom Raso, pa Proglas neodvisnosti, Ustava Zedinjenih držav, Lincolnov govor v Gettysburgu, Predsedniški Zedinjenih držav in Poedine država.

Cena knjžice je samo 50 centov.

In se dobi pri:
SLOVENC PUBLISHING CO.
 216 West 18th St.
 New York 11, N. Y.

Kratka Dnevna Zgodba

STANKO MAJČEN:

SKOK V GLOBOČINO

Danilo je bil za vsa taka roba, njene tenke roke, roka-izraževanja ženskega značaja više na rokah, bič, konju v ponosprejemljiv. V njegovih očeh je vedno blestelo plamenov toliko, da nisi našel svojega v njih, kakor si sikal in vedel, da je tudi tvoj med njimi.

V visoki večerni mrak, je nemo štrlelo pratersko kolo. Ogromne motoroge, proti obodu krepko zavilnjene, so se zdele prešibke za toliko razsežnost ogrinja. Spodnji vozovi, za obod pripeti, so bili jasno priznati, a čim više je visel voz na periferiji, tem odločnejše se je strela ožila v stožec. Tako je slepila daljava. Očesu je zdelo, da najvišji voz, natančno nad tečajem visoč na gornjem obodu, kipi s tožnostno strelho v brezmejno prostornost neba kakor topol.

Na obeh cestah in na veliki trati pod kolesom se je bilo nabralo ljudstva pol mesta. Nisi razločil rame od rame, ne glave od glave. Gomazelo je živih bitij, niti za trenotek mirnih, masa pri masi. Le črte obeh cest in travnika so se raztezale tudi vanjo.

Lida je sedla na konja in ga z udlo, naravnala na strelho prvega voza. Ko je obstala in se ozrla naokoli, ji je hladno veter puhnil v lase, v obraz in konj se je razločno stresel.

"Mož moj, moj," je potepala vrat z orokavičeno despičo in se ga tesneje oklenila z gami. Slišala je, da se ji je tresel glas in se je bala, da bi ne prenesla nemira na žival. Konj je stal na strelhi kakor ulit, glavo pokonec, nšosa napeta.

"Mož moj," je prosila jahalca, dotikajoč se s čopastim koncem biča grive na vratu — težki so zakrivali in kolo se je napolnilo navzgor.

Po prvem kratkem skripu, ki je bil jasno, čeprav je strela spodaj najmanj deset tisoč ljudi — se je zibal, kolo brez glasno, strahotno, tiho, kakor ogromen svet v vsejmiru.

"Mož moj, moj," — Lida se je trudila, da bi držala glas na isti višini, a ji je vzlele temu uhajal kvišku. Kak vtis pač dela na konja, tresoč se po vsem telesu, glasno diha je iz vročih ust?

Konj je bil hladno in previdno plesati po strelhi. Dvigal je noge, a jih je takoj zopet postavil na tla. Zdal pa zdaj mu je nestrpno vztrepetala kosa, že se je svetlikala dlaka v sijaju zvezd.

Lida je tonila v sinjo snov, z brezpomočno kretljivo v zraku je obvisela na najvišji točki kolesa. Spodaj se je videl ta prizor čudovito.

Vrhu najvišjega voza je stal kakor iz bron ulit konj in na konju je sedela jahalca. Kdor je videl njen strmo zavilnjeno klobuk z viteškim peresom na

tudi ti brigaš, zelo močno brigaš zame in bi bilo le žlovesko če bi se ti bližala, ko se mi bližati ti! Vsak svojo polovico bi naredila in bi bila tam — fej! Moji živi so ranjeni!"

"Okieni se me, preljuba, saj komaj hodiš!"

"Stran!" je kriknila Lida, "Pomislil, dragi malo pomislil saj nič ne stane! Ti si ti in jaz sem jaz. Povej po resnici, ali se ti ne smilim?"

Danilo se je ozrl, čeprav je opazil, da mu ni pomnila oči, ozrl se je in ugledal njen profil — kolika resnoba — se je čudil.

"Zasmiliš se mi včasih — tam na vrhu, ko si očem skoro izginila. Bog moj, zvezde so mrtve, nebo rima srca, bjočega za žloveske stike. Tam menda ni gorke sapa, ki bi dahnila na ustne. Mislim, da si me nisi zasmilila zelo!"

"Ali veš, kaj bi bila naredila, če bi pala dol, tresčila na zemljo in ugledala tebe pred seboj? Ali uganem?"

Danilo se je ustavil — nasmajal se je s svojim otroškim nasmehom.

"Udarila bi te bila s sledinjo močjo, z zadnjim naporom — udarila v lice, naravnost v oči!"

"Ne verjamen," je dejal Danilo, "Pretrjavaj samo sebe — ali ni tako?"

Ozrl se je a je ni bilo več. Noč jo je popila, nohena senca se ni zganila za njo.

"To presega vse moje drznosti, vratolomnosti! Ali se živimo med zdravimi ljudmi?" se je hudoval stasit meščan in tope bulji v valove. Postarna ženska, branjavka po razsežnosti telesa je stala poleg nje, in strela tja, kamor je strmel on. "To so ženske, ki so pale iz ravnotežja," je ugotovila. Toda policaj ki je stal zraven je spregovoril:

"Mislim, da je najprej treba telefonirati po resilni voz. Tu ni druge pomoči!"

Pred petimi minutami je stala Lida na mostu, v sivem plašču a krepko vzvihnjenim klobukom in v svetlih rokavicah, in je strmela v vodo. Šumela je pod mostom, ne pregloboka, noseč na površju vse polno svetlobnih krp, krogel in pik. To vse se je nikalo drugo proti drugemu, pljuskajoč v grebene, padajoč narazen in v globino. Misli ni na nič. Na Danila najmanj. Ko ga je videla zadnjič, je imela nov, skrbno zlikan svršnik in mlado, čisto mlado dekle ob strani. Ni dolgo zrla za njim. — Pozabila ga ni, to ji je bilo jasno. Spominjala se ga zelo površno le obrise njegove postave, črte njegovega obraza imela je v spominu. Če bi se srečala po naključju z njim, bi mu ne ubežala, ker bi bilo slabo znanje a srečala bi ga kot tujca. Toda tujec — tujec — čemu se sploh toliko peča z njim? (Tako je šetala po ulicah, ki so kazale obrazov celo galerijo. Le njegovega ni bilo med njimi. Lida je odrevenela: Ali išče nje?)

Ozrla se je prestrašeno, ali je nikče ne vidi, ki bi ji z obrazal bral misel, očito zapisano in se je tesneje zavila v svoj plašč.

Od kandelabra je padala poševna svetloba na tlak, v tej svetlobi je sijalo pred njo pol klobuka, nov, skrbno zlikan svršnik širok rokav, gumb na rokavu. — Kakor on, je pomislila Lida in na dnu srca ji je pogrela lepa misel.

Moški se je nagnil čez ograjo mostu. Za hip, zakaj ograja se je nagnila — črno je planilo v zrak — in pljusknilo v vodo.

Lid je žarek krvi kakor meč prerezal srce in možgane. Obstala je kakor pred steno mraka neizrečne groze.

"Kaj je to bilo?" ji je šinilo skozi glavo in ni se še popolnoma zavedla pravkar dogodivljene slinosti med Danilom in

tem-le, ki ga ni več na mostu, ki je stal se pred poltremtrem tu pred njo, ni se utegnula dvigniti misli iz nezavesti, da bi ji utegnilo škodovati — da tvega vse, če — če —

Že je stala na ograji, še enkrat je premerila z očmi lok, ki ga je bilo v padcu zadržalo črno telo — in se pognala za njim.

Takrat se je zgrnila na tistem mestu gruča ljudi, ki se je pretekala, se čudila in se tuje obračala v stran.

Bibiči so potegnili žensko truplo na suho, moškega niso našli.

"Ali sem ga rešila?" je z boječim glasom vprašala Lida moža, ki jo je nalogal na voz.

"Rešila? Še mi ga nisimo, ki smo stali ob vodi, pa bi ga vi z mosta, kjer ste stali? Ne pomnita, da bi bil človek s tistega mostu reševal uptonjenca. To pogodi samo ženska! Ženska pravim. Zdal pa tūc hodite!"

V bolnišnici so prijazne sestre, stregle Lidi kar najkrajnje. Dobivala je tako svetniško lep, tako duhovno tih obraz, da se je sestram radve pripakul. Srečevale so ga z re mo pobožnostjo, da bi ne motile njegovega miru, so male tega puščale k bolnici. Zlela se jim je zbrana v nečem lepem, končno osredotočena v listem neizrečenem, kar gleda, je bolniki pred smrtjo.

Danilo pa je vendar prišel. Lahno je potrkal na dur, postavil palico v kot, položil svršnik in klobuk na stol in sedel k postelji. Lida je spala. Ko se je zbudila, si je pomela oči in ga pogledala z velikimi zaničnimi.

Nasmehnila se je, preden je spregovorila, kot da se ji ne zdi vredno besede.

"Ali me še nisi pozabil?"

Danilo je sedel tūd in okoren ob njej, skoro hled se je zdel v odvele bele posteljine.

"Kaj premišljaš?" ga je vprašala.

"O tebi premišljam, Lida, zares te tebi, menda prvič v življenju — ne pridem do konca. Ti si zagonetka, ki ne reši noben zemljan. Kaj si zopet storila?"

Lida se je stisnila v blazine, da bi ji ne videl v obraz. Zaplala ji je v licih in rokah vročica, ki jo je hotela skriti pred njim. Težko se je odlučile vprašanje od srca, zdelo se ji je, da je nastala rana tam, kjer, se je ločilo.

"Danilo, zaradi vsega, kar se z menoj vrši v tej izbi, prosim, povej mi zdaj in nikdar več. — Danilo, ali me liubiš?"

Gledala je v strop, želela si je ga devet vetrov daleč skozi okno.

Danilo je pomislil

"Nič ne obotavljaj in ne misli, da sem te vprašala za to, da bi mi odgovoril z da ali ne. Vprašala sem zato, da ti na to vprašanje morem povedati svo je zadnje. — Preljubi, ne misli, da je to zadnje dejanje, ki je mnogim neumljivo, v kakršnikoli zvezi s teboj. Ne nanaša se na to, ne katero prejšnje nate, ki te pravzaprav niti ne poznam. Razumel si, dragi?"

Govorila je s tihim a jasnim in prepričevalnim glasom. Danilo se je brezmočno klanjal vsaki njeni besedi.

"Razumel? In da mi ni do tebe nič več manj nego do kate rezakohi človeka na cesti. Le tako je razumeti moje vedenje zadnji čas, le tako postanejo prozorna tudi moja prejšnja dejanja, o katerih se je tebi zdelo, da imaš nekako pravico — vsaj nekakšen odnos do njih kot njih skrito gonilo. Ne, predragi, le tedaj so umljiva, če tebe črtamo iz njih."

"Meni se zdi — dovoli, da povem — da so edino umljiva, če mislim sebe v njih, če v tebi uzrem sebe, v sebi tebe."

Lida je dvignila čelo iz blazin in zakrila oči z dlanmi. Zazibala se ji je soba, zaplesal ji je strop.

MARŠAL T I T O POMAGA ZAVEZNIŠKI BLOKADI NEMČIJE

London, 24. aprila. — Iz gl. stana maršala Tita je bil oddan poziv na jugoslovanske rudarje, ki delajo v rudnikih, kjer se koplje kromovo rudo, da prično z efektivno sabotažo v produkciji ter za Nemce tako važne rude. Enako so dobili železničarji poziv, naj gledajo, da bo sabotiran dovoz kroma Nemcem iz Jugoslavije in Grčije.

Tito je izdal poziv za sabotažo tri dni potem, ko je Turčija ukinila pošiljanje kroma Nemčiji. Krom je važna primesa, katero naciji potrebujejo v svoji vojni industriji. V Jugoslaviji so ležišča kromove rude v Vardarski dolini, koder teče tudi glavna železnica iz Grčije.

Londonski list "Evening Standard" je poročal, da so posebni sabotažni partizanski oddelki poškodovali veliko število premogorovov na Hrvatskem, kjer je sedaj v obratu samo še petnajst rovov.

NACIJI SO VZHIČENI NAD NEKOLIKO VIŠJIM ŠTEVILOM ROJSTEV

London, 24. aprila. — Nemški tisk je z veseljem pozdravil poročilo urada za statistiko prebivalstva, katero navaja, da se je število rojstev v Tretem rajhu povišalo za 5,4 odst. tekom leta 1943.

Nemški listi so to posebno poudarili, ker se je število rojstev pomnožilo tekom vojne. Si- cer število rojstev ni na tistem višku kot v normalnem času, toda naciji pravijo, da je bil padec števila rojstev tekom zadnje svetovne vojne v Nemčiji znatno večji in trdijo, da se more iz lanskega povišanja števila rojstev sklepati, da ima nemško ljudstvo zaupanje in vero v nacistični režim in njegov program, ki bo zagotovil Nemčiji normalno razvijanje družinskega življenja.

Medtem pa se v Nemčiji stopnjuje kampanja za povečanje nemškega prebivalstva. Profesor Friedrich Burgdorfer, ki je sestavil statistiko o rojstvih, je dejal, da je porastek v število rojstev si- cer dobro znamenje, toda včasih temu je potrebno z vidika narodne biologije, da se poskrbi še za večji prirastek. Vsaka nemška dvojica, je naglasil profesor, mora producirati vsaj šest otrok, če mogoče tudi več, da bo tako mogla Nemčija izvojevati mir, ko bo izšla zmagovita iz sedanjega konflikta. — Nemei očitvidno ne računajo na poraz, kot je razvidno iz te omembe in se nameravajo pripravljati za nadaljevanje izvajanja svojega programa, kateri ima na vidiku gospodstvo Evrope.

Vezuv poškodoval zavezniške aeroplane

Poročilo iz Napolja pravi, da je dež vročega pepela in kamenja iz Vezuva poškodoval 70 zavezniških aeroplanov, med katerimi jih 35 ni mogoče več popraviti.

Izbruh Vezuva je prišel tako naglo, da aeroplanov niso mogli dovolj hitro umakniti z letališč blizu ognjenika.

"Danilo!" je kriknila z visokim glasom iztegnila roke in pala na blazine.

"Kaj je, Lida?"

"Pojdil Edino, kar mi moreš storiti dobrega je to, da greš in se ne vrneš nikoli! — Vsaj v kratkem času ne. Ne- vernik Danilo!"

Danilo je storil, kakor mu je bilo ukazano in je šel. —

"Ali še nisem mrtva?" je vprašala bolnica četrt ure za tem in ugledala sestre usmiljeni, vsedobrotni obraz neskončno vljudno nagnjen nad seboj.

ČITATELJEM je znano, kako se je vse podražilo in ravnatoko tudi tiskovni papir in druge tiskarske potrebščine. Da si rojaki zasigurajo redno dopuščljanje lista, lahko grede upravništvu za roke a tem, da imajo vedno, če le mogoče, vnaprej plačano naročnino. ALI NE BI OBNOVILI SVOJO NAROČNINO ŠE DANES in ne čakajte na opomin, ker s stem prihranite upravništvu nepotrebne stroške?

NAŠI ZASTOPNIKI

- California: San Francisco, Jacob Laushin*
 - Colorado: Pueblo, Peter Culig; Walsenburg, M. J. Bajuk*
 - Indiana: Indianapolis, Fr. Markich
 - Illinois: Chicago, Joseph Bevcic*; Chicago, J. Fabian* (Chicago, Cleve- ro in Illinois)
 - Joliet, Jennie Bambich; La Salle, J. Spelch; Mascoutah, Martin Dolenc; North Chicago in Waukegan, Math Warsek
 - Michigan: Detroit, L. Plankar*
 - Minnesota: Chisholm, J. Lukanich; Ely, Jos. J. Peshel; John Teran, Ely, Minn.
 - Eveloth, Louis Goude; Gilbert, Louis Vessel
 - Montana: Roundup, M. M. Panian
 - Nebbraska: Omaha, P. Broderick
 - New York: Gowanda, Karl Strubna*; Little Falls, Frank Masle*; Worcester, Peter Rode*
 - Ohio: Harborton, Frank Troha*; Cleveland, Anton Bobek, Charles Karlizner*, Jacob Resnik; Girard, Anton Nagode; Lorain, Louis Balant, John Kumse; Youngstown, Anton Kikelj
 - Oregon: Oregon City, J. Koblar
 - Pennsylvania: Bessemer, John Jevnikar; Conemaugh, J. Brezovec*; Coverdale in okolic, Jos. Paternel; Export, Louis Supancic*; Farrell, Jerry Okorn; Forest City, Math Kamlin*, Frank Blohnikar; Greensburg, Frank Novak; Homer City, Joseph Kerin; Imperial, Venice Palcich; Johnstown, John Polants*; Krays, Ant. Taulerj; Luzerne, Frank Balloch; Midway, John Zust*; Pittsburgh in okolic, Philip Progar; Steelton, A. Hren; Turtle Creek, Fr. Schifrer*; West Newton, Joseph Jovan
 - Wisconsin: Milwaukee, West Allis, Frank Skok*; Sheboygan, Anton Kolar
 - Wyoming: Rock Springs, Louis Tauscher*; Diamondville, Joe Rolch
- (*Zastopniki, ki imajo poleg imena *, so upravičeni obiskati tudi druge naselbine v njih okraju, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.)
- Vsak zastopnik izda potrdilo za svoje, katero je prejel. Zastopnike topla priporočamo. — Uprava "Glas Naroda"

Z I V I I Z V I R I

Spisal **IVAN MATIČIČ**

Knjiga je svojevrsten pojav v slovenski književnosti, kajti v nji je v 13 dolgih poglavjih opisanih 13 rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovanstvu do današnjega dne.

13 poglavij — 413 strani
Lično v platnu vezana.
Cena \$2

KNJIGARNA SLOVENIC PUBL. COMPANY
216 W. 18th Street
New York 11

DRŽAVLJANSKI PRIROČNIK

Knjžica daje poljudna navodila, kako postati ameriški državljan. (V slovensčini) Cena 60 centov

Dobite pri Knjigarni Slovenic Publishing Co., 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

Angleški Molitveniki

V krasni vezavi, najfinejšega izdelka.

"KEY OF HEAVEN" v finem usnju \$1.50

"KEY OF HEAVEN" v imitiranem usnju \$1.—

Narčite pri:

SLOVENIC PUBL. CO.
216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations

RECEPTI VSEH NARODOV

NOVA IZDAJA \$2.50
STANE SEDAJ 2.

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi

Te knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izveštati in izpopolniti.

Narčite pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO
216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

TO JE KNJIGA, KI JO BOSTE RADI IZROČILI SOSEDU, DA JO PREČITA

THE INCREDIBLE TITO

Man of the Hour

V angleščini izpod peresa slovitega pisatelja **Howard Fast-a**

Povest o bojih Jugoslovanov za svobodo, o čemer ni bilo pisano še nikdar poprej.

"Najbolj razburljiva povest v 27 letih!"

Stane 25c v uradu — 30c po pošti.

Ker je zaloga teh knjižic zelo omejena, je pripravljeno, da pošljite naročilo prej ko mogoče. K naročilu priložite v dobrem zavrtiku gotovino oz. znanke (Združenih držav). — Naročite lahko pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

PROKLETA

Spisal EMILE RICHEBOURG
Iz francoščine prestavil J. L.

(20)

"Gospod sodnik," reče, vzravnavši se zopet, "hočem vam nekaj povedati. Kakor mi je bila že čast odkriti, sem gostilničar ter prenočujem ljudi — počee in jahače. Nu, dva meseca sta menda potekla, da sem v najem dal sobo mladem tujcu, ki je moral biti pošten človek, ker me je zmerom točno plačeval ter mi ni nikdar delal nepriklj. To jutro, ob navadni uri, pošljem našo dekle Suzano, tisto debelo stulo z rdečimi lasmi v sobo gor, povprašat ga, ali želi zajtrk. Suzana potrka. Ni odgovoril. Nato se rujavka priklopiti vsa jezna z pet doli, in reče, naj bridkega Leona sam prebudim!"

"Ah," vzkljčne uradnik. "Leon se zove?"

"Da, gospod sodnik, Leon!"

"Govorite dalje!"

"Kaj? Ah, da umem! Vi hočete izvedeti njegovo družinsko ime. Tega pa ne poznam; še tega ne vem če ga sploh ima!"

"Nu, nato rečem Suzani, da je goska; da, primojdunaj, tako sem rekel — oprostite, gospod sodnik. Ključ je tical v ključavnici, zavrtim ga, odprem vrata, vstopim, nikogar v sobi. Ozrem se okoli sebe, vse v redu, postelja ni bila dotaknjena. No, to je pa čezgovo, si mislim. In nekaj trenutkov sem stala tu, kakor tiče strašilo sredi polja! Zadaje se me loti misel in groza me obide. Moram vam namreč povedati, gospod sodnik, da sem malo prej bil slišal, da so našli človeka ubitega na deželni cesti."

"In tedaj ste mislili, da utegne ta človek biti vaš najemnik?" reče sodnik.

"Tako, tako!"

Instrukcijski sodnik stopi na stran ter mu pokaže mrtveca na odru. "Stopite bližje in pogledajte!"

Gostilničar naredi par korakov, upre pogled v truplo ter zakriči: "On je!"

Nato odidejo v stransko sobo, uradniki sedejo okrog mize in instrukcijski sodnik nadalje vpraša krčmarja:

"Tega st. gotovi, da je umorjenec, ki ste ga ravno videli vaš najemnik?"

"Popolnoma gotov, gospod sodnik."

"Pravite, da poznate le njegovo ime Leon?"

"Tako je!"

"Tedaj je odveč vprašati vas, ali veste kaj o njegovi rodbini. Ali nam morete povedati, kje je bival pred dvema mesecema predno je postal vaš najemnik?"

"Tega ne vem; sem le toliko, da je iz Rheimsa v provinci Champagne"

"To je vsekako oporišče; pišite, gospod tajnik. Ali je dobival kaka pisma, ko je bival pri vas?"

"Bote Bertaux znaje z njim. Mislil, da je pisal mnogo pisem, ki pa naanje ni dobival odgovora. Eno pismo je vendar dobil, kolikor jaz vem. Predvečerašnjim, mislim."

"Pri sebi ga ni imel. Našli ga bomo tedaj govotov v njegovi sobi," reče preiskovalni sodnik, obrnivši se k generalnemu prokuratorju. Potem nadaljuje proti krčmarju:

"Ali veste zakaj je prišel mladi mož k vam v St. Iren?"

"Ne, gospod sodnik."

"S čim pa se je pečal?"

"Z ničemer; a pač, pisal je — moj Bog, koliko papirja je ta človek porabil!"

Tajnik se nannuzne. Tudi generalni prokurator in instrukcijski sodnik nista si mogla kaj, da ne bi se nasmehnila.

"Kakor je videti po njegovih vnanjosti, po njegovem perilu in belih rokah, je moral biti premožen," nadaljuje preiskovalni sodnik.

"Tega ne vem!"

"Pa ste vendar sami rekli, da vas je točno plačeval!"

"O to pa to! Vseh šestindvajset dni do zadnjega vinarja, bil je varčen človek, ni po nepotrebnem trošil!"

"Ali je imel kaj dragoceneega na sebi? Uro na primer?"

"Nikoli je nisem videl pri njem."

"Tedaj ne verjamete, da bi ga bili oropali?"

"Kako bi to mogel vedeti?"

"Ali vsaj veste, kar se je napotil večeraj?"

"Kratko nikjer, gospod sodnik. Po zajtrku je odšel ter prišel domov proti šestim k obedu, takko da sem mislil, da ga najdem daries zjutraj v njegovi sobi."

"Ali je večkrat ponoči hodil iz hiše?"

"Ponoči? Ne da bi jaz vedel! Toda podnevu je včasih odhajal!"

"Ali je dolgo izostal?"

"Nekaj ur, — včasih cel dan."

"Ali veste, kam je hodil?"

"Nič, prav nič!"

No, hvala vam, boter Bertaux. Ali imate še kaj več sodišču povedati?"

Dobri mož se popravi za ušesom, potem na nosnem koncu, ter nazadnje reče: "No, pač, pač gospod sodnik!"

"Mi poslušamo, vi govorite!"

"V St. Irenu so kmale izvedeli, da je izginil moj najemnik. Pa pride k meni stara ženica, ki jo zovejo Švicarka, ker se je rodila onstra naših gor ter mi reče: 'Boter Bertaux, pravijo, da so vašega mladega gospoda danes ponoči ubili pri Picnicourtu. Jaz jo zavrnem. Nato odgovorim: 'Lahko je! Domov ga ni bilo!' Potem pravi ona tiho: 'Veste-li boter, kaj sem videla ponoči, takole ob eni?' — Kakoli to moram vedeti? Ob eni, takrat sem spal kakod kanon! Švicarka pa nadaljuje: 'Nu, boter, videla sem, kako je nekdo skrivaj lezel iz vaše hiše skozi mala vrata!' Nato rečem: 'Poje bil moj najemnik?' Ona pa se odreže: 'Ni res!'"

Poslušalci so sledili njegovim besedam s plašno radovednostjo.

"Nato," nadaljuje gostilničar, "reče žena še bolj tiho: 'Bil je vaš najemnik!'"

(Nadaljevanje prihodnjih.)

Domača fronta

Gospodinje lahko pričakujejo resnico o pomanjkanju papirnatih vreč.

Oddelitev snovi za izdelavo papirnatih vreč in zavijalnice papirja označuje množično za prodajo na drobno in debelo; v drugi četrtini bo množična manjša kot ena tretina predvojnih dobavil.

Z eno besedo, tekoča oddelitev pomeni eno papirnato vrečo za štiri predvojne — je dejal Howard Conroy, direktor Conservation division. McNutt prerokuje širšo zaposlenost veteranov.

Mnoge industrije glede zaposlovanja mož in žena, ki telesno niso popolnoma zdravi, se hitro izpreminja. McNutt, predsednik komisije za vojno moštvo pravi, da je v sedanjih vojni odstotek pohabljenecv, ki najdejo delo, mnogo večji nego je bil v prejšnji vojni.

Najnovejša raziskovanja kažejo, da je zaposlitev pohabljenih delavcev v letu 1943 bila približno sedenkrat tako visoka nego leta 1940.

"Ne smemo prezreti dejstva, da bo tisoče mož, ki bodo prišli iz te vojne, spadalo v kategorijo pohabljenecv," je rekel McNutt. "Število zaposlencev nam daje upanje, da bo sedanje naziranje industrije glede pohabljenecv trajalo tudi v povojni dobi."

Nova znamka za čevlje veljavna 1. maja.

OPA sporoča, da stopi znamka z letalom št. 2 v knjižici št. 3, v veljavo 1. maja 1944. Ta znamka ostane veljavna za nedoločeni čas, isto tako kakor znamka št. 18 v knjižici za odmerke št. 1, veljavna 30. aprila.

Podrobni pregled zalog čevljev in zahtev po njih v letu 1943, ki ga je izdala OPA, kaže, da je bilo razdeljenih 5 milijonov parov čevljev več, nego je bilo izdelanih. OPA pravi, da to dejstvo jasno kaže, zakaj je bilo treba zmanjšati odmerke čevljev za civilno prebivalstvo.

Več domačih vrtoz zmage in več vkuhanjav.

OPA sporoča na podlagi dejstev, ki jih je dala na razpolago OWI, zakaj potrebujemo letos ves domačih vrtoz in več domačega vkuhanjavanja.

Prvič, z večjo množico moštva pri vojakih in preko morja, je treba znatno več konserv sadja in zelenjave letos nego lansko leto. In zato morajo tovarnarji pridržati iz svojih zalog leta 1944 56 odst. Lima fižola, 31 odst. koruze, 41 odst. graha, 56 odst. paradiznikov in 64 odst. paradizničkovega soka.

Na godlagi sedanje presoje to pomeni, da morejo civilisti pričakovati 20 odst. manj sadja in 15 odst. manj zelenjave nego leta 1943.

Druzič, ker je več mož in žena v armadi, jih je toliko manj v trgovski industriji, ki se peča s konserviranjem sadja in zelenjave.

Da so bile znižane točke in nekatera živila oproščena, to se ne pomeni, da ni treba pridelati toliko teh živil doma. Znižanje točk zmrzlega sadja in zelenjave je bilo potrebno kot zaščitna pomoč za premajhna skladišča. Treba je bilo več skladišnega prostora za bolj občutljiva živila.

OPA opozarja na predsednikovo poziv 1. aprila na vsakega Amerikanca, ki more gojiti vrt zmage. Da štiti zdravje svoje družine, naj goji več zelenih listnatih zelenjav, rume-nih zelenjav in paradiznikov. Cilj za 1944 je 22,000,00 vrtoz zmage, to je dva milijona več nego lani. Lani je 20 milijonov vrtoz zmage dalo 42 odst. vse sveže zelenjave v Združenih državah.

Izpiti za Coast Guard akademijo 1. maja.

Izpiti za prošlee v Coast Guard akademijo se bodo vršile po vseh državah 10. in 11. maja. Imenovanje kadetov se vrši po natečajnih izpitih za kandidata ki niso mlajši od 17 in ne starejši od 22 let. Vprašanje glede kraja izpitov in drugih informacij naj se pošljejo na Comandant United States Coast Guard, Washington, D. C.

Vžgalice pod najvišjo ceno.

Vžgalice brez trgovske ribe in reklamnega besedila so se prodajale po 20 centov za 50 komadov, — tako sporoča OPA, ki naznanja sedaj uajvišjo ceno, to je 14 centov za 50 komadov, v velikih trgovinah pa 13 centov za 50 komadov ali pa sto komadov za 25 centov.

Svetovalec za službe vračajočim se veteranom.

Da pomaga vračajočim se veteranom v službe, ki so za nje primerne, je posredovalnica za službo vojaštvu nastavlila svetovalec veteranom v vsakega izmed svojih 1500 lokalnih uradov.

WMC naznanja, da je posklbljeno za enakega svetovaleca v vsaki bolnišnici in pravi, da bo ta služba postala čim dalje bolj važna za nacionalno ekonomijo in za veterane ki jih odpustijo približno 25 tisoč na mesec.

Nasveti za konserviranje živil.

WFA daje gospodinjam sledeče nasvete, ki se tiče domačega gospodinjstva:

1. Konservirajte vse, česar ne pojedete svežega, delite ostalo z drugimi. Konservirajte samo kolikor porabite v enem letu.

2. Uporabite samo sveže pridelke: iz vrtoz zmage, — kupujte na farmah ali bližnjih trgovskih vrtovih. Z eno ali dvema izjemoma, živila, ki pridejo od daleč, niso dobra za vkuhanjavanje.

3. Poznaite način: dobite si informacije o tehnikah, napravah in načinu pri U. S. Department of Agriculture, ali pri vsakem State Agriculture Col-

lege; držite se natančno navodil in se držite samo priznanih načinov domačega konserviranja, posebno pazite na čas. Če so domače naprave pomanjkljive, se poslužujte javnih centrov za vkuhanjavanje. Informacije dobite pri krajevnih odborih za vrtove zmage, pri časopisih in šolah, ali pa pri državnih, okrajnih in krajevnih WFA.

Novice za gospodinje.

Približno 1,200,000 budilk mora biti izdelanih tekom aprila, maja in junija. Velik del jih bo uporabljenih v vojaško svrhu. WPB naznanja da bo v ostalem času tega leta izdelanih samo 200,000 električnih likalnikov. Navadno so izdelani letno 2,000,000 želez, zaradi pomanjkanja delavnih sil, bo ta številka dosegla samo eno desetino.

WPB naznanja, da bo kmalu na razpolago več velikosti pološčenih loncev in kozic. Večja množina raznih velikosti bo omogočala izdelovalcem prihranitev prostora, ker so pri postavljanju posoda tesnejše prilaga druga v drugo.

Vojni časopis hvali uspeh industrije

Vojni department poroča: "Sredozemska židana vojnega časopisa "Stars and Stripes" je pričela dvekolonski intervju s P. Murravom, predsednikom CIO, ki je povedal vse o težkih časih dela v vojnem času in njegovih uspehih. Pričevanje tudi posebna poročila iz Detroita o uspehih v produkciji tam."

Erotna zavest o namenu vojnega napora ima edinstven in vzpodbujajoč značaj v Detroitu. Rast in vpliv UAW in CIO sta odgovorna za globoko in občutljive spremembe v mestnem življenju."

Poročilo poudarja važno vlogo žene v detroitskih vojnih tvornicah s pristavkom, da so "žene dokazale, da zmorejo najtežja in najfinejša dela."

SLOVENSKA ZEMLJA

Alozij Gradnik.
O bridka zemlja — ni bil templjev zid kras tvojih nežno zelenečih gradi, ne katedrale v blišcu bele sljudi, ne večni čar kraljevskih piramid.

Samo sledovi biča in kopit so v tvojih krogih, v prsti, v lesu, v rudi, in žigi priče so, da si v ponudi bila kot krma roparskih korit.

Če pa pustošil te je srd bircicv, ostala vendar plodna si in vedra, in ko pod jarmom spehanih valov zarezje plug se v tvoja sladka medra, za hrano živih in spomin mrlicev

kaži že v tebi žetve blagoslov.

Neobičajno sorodstvo

Vdovec se je zagledal v mlado dekle in se je oženil z njo. Kmalu po poroki je sin tega vdovca, ki je bil neodvisen od svojega očeta, zasumbil mater svoje mačehe, in žena, ki se ni bila preveč v letih, je smbitov sprejela. S to čudovito ženitvijo so imeli vsi člani prav nasprotnoče si naslove.

Oče je bil zet svojega lastnega sina, in očetova žena ni bila samo pastorka svojega lastnega pastorka, ampak je bila tudi tašča svoje lastne matere, in ta je bila spet pastorka svoje rodne hčere, kakor je bil njen mož oim svoje mačehe, in prav tako tast svojega lastnega očeta. Oba para sta imela tudi še otroke. Če bi hotel kdo izračunati še nadaljnje sorodstvo, bi brez dvoma obupal.

VSI ne moremo iti na bojišče se vojskovati proti sovražniku osebne svobode; — VSAK pa lahko pomaga pobiti sovražnika, ako kupuje WAR BONDE in ZNAM-KE redno.

Note
K L A V I R
ali
za
PIANO HARMONIKO

35 centov komad —
3 za \$1.—

- * Breeze of Spring Time of Blossom (Cvetni čas)
- * Po Jezeru Kolo
- * Spuvalj Milka Moja Orphan Walts
- * Dekle na vrtu (J. Marička, petnja)
- * Barčica
- * Mladj kapepane
- * Gremo na Štajersko Štajerjs
- * Happy Polka Če na tujem
- * Slovenski Dance
- * Vanda Polka
- * Židana matere Veseli brat
- * Ohio Valley
- * Sylene Polka
- * Zvelel sem nekaj Ko ptičica ta mala
- * Kadar boš ti vaudrat bel

ZVEZEK 10 SLOVENSkih PESMI za piano-harmoniko za \$1.

Po 25c komad
Moje dekle je še mlada
Barbara polka

Narodite pet:
Knjižarna
Slovenic Publishing Co.
216 W. 18th Street
New York 11, N. Y.

KNJIGARNA

Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street New York City

Razprodaja KNJIG po 50 centov komad.

IZDALA SPLOŠNA KNJIŽNICA

I G R E	
28 Magda (Igra) — Alojzij Remec	19 Tokraj in onkraj Sotle Spisal Fridolin Zolna
29 Peterčkove poslednje sanje (Igra) — Pavel Golin	22 Balade in romance Spisal A. Aškere
30 Potopljeni zvon (Igra) — Gerhart Hauptmann	23 Zbrani spisi za mladino Spisal Engelbert Gangl
31 Revizor (Igra) — Nikolaj Vasiljevič	24 Andersonove pripovedke za mladino Priredila Utva
32 Spodobni ljudje (Igra) — L. Lipovec	14 Pravljice in pripovedke za mladino Spisal Silvester Košutnik
33 Črne maske (Igra) — L. Andrejev	15 Suneški invalid Spisal Silvester Košutnik
34 Antingone (Igra) — Poslovenil C. Golar	17 Vojnimir ali poganstvo in krst Spisal Josip Ogrinec
36 Sveti Just (Igra) — Spisal dr. F. Petronio	25 Duhovni boj (Izšla družba sv. Mohorja) L. Skupolj
37 Fabiola in Neža (Igra) — Poslovenil J. Podbevšek	26 Denar Dr. Karl Engls — Poslovenil Dr. Albin Ogris
38 Tončkove sanje na Miklav-šev večer (Igra) — J. Erbežnik in F. Roje	

Podprite napad! — Kupujte bonde Vojnega posojila.

Mali Oglasi imajo velik uspeh

Prepričajte se!

Ker je zaloga teh knjig zelo omejena, je pri naročilu pripravljiva omejitve več zbir, da nam bo na ta način mogoče vsakega zadovoljiti.